

DJELA, NE RIJEČI!

Neka je hvala Allahu, dž.š., Gospodaru svih svjetova. Neka su salavat i selam na našeg Poslanika i Miljenika Muhammeda, s.a.v.s., njegovu časnu porodicu, ashabe i sve sljedbenike, koji više rade a manje govore.

Uzvišeni Allah na početku sure Es-Saff poručuje: **"O vjernici, zašto govorite ono što ne radite? O kako je Allahu mrsko kada govorite ono što ne radite!"**

Braćo moja u Dini Islamu! Navedeni ajeti vrlo jasno govore o velikom jazu između riječi i djela, a koji je prisutan kod nekih vjernika, u smislu da jedno govore a drugo rade ili da govore kako treba raditi a sami tako ne rade. S tim u vezi je i ona poznata latinska izreka: **"Acta, non verba!"** (Djela, ne riječi!), a koja govori o tome da treba raditi a ne glumiti i folirati se, da se treba aktivirati i praksom pokazati a ne filozofirati o tome kako treba raditi, te da se trebamo mijenjati kada čujemo savjete a ne samo hvaliti nekoga kako je održao dobar vaz.

Govor kojeg ne prate djela, kako to kaže spomenuti ajet, je mrzak Uzvišenom Allahu. Ali ne samo Njemu. Svakome kome je stalo do uspjeha jedne zajednice je to mrsko. Ljudi su jednostavno siti onih koji kritikuju rad zajednice, a kojih nikad nema kada za nju treba nešto uraditi. Kao i onih koji i kada hoće nešto da urade, to ne rade u ime Allaha već u ime svojih ličnih interesa. Koji očekuju nekakve funkcije, pa kada ih se dočepaju onda žele da se za sve pitaju. A kada ne ostvare ono što žele, onda prestaju da rade za zajednicu a krivca traže u drugome, navodeći pri tome jeftine izgovore.

Lični interesi uništavaju sve što dotaknu, a posebno zajednicu. Zato ljudima koji tjeraju lične interese ne treba dati da upravljaju ničime, a posebno ne zajednicom. Naravno, zajednicom neko mora upravljati. Ali taj što upravlja mora dobro znati da upravljanje zajednicom nije privilegija već emanet za koji će se odgovarati pred Uzvišenim Allahom.

Jasno je da ima ljudi koji nisu zadovoljni stanjem u zajednici i koji žele promjene. Međutim, oni moraju znati da se promjene u društvu ne dešavaju preko noći i da se ne pokreću kritikama već lijepim riječima i djelima. Uzvišeni Allah na puno mjesta u Kur'anu obećava nagradu onima koji vjeruju i dobra djela čine. Ne obećava je onima koji vjeruju i pričaju. Naravno, On traži da se upućuje na dobro i odvraća od zla, ali (kao što smo čuli na početku hutbe) traži da se riječi prate djelima.

Prema tome, onaj koji želi promjene u društvu mora da prijeđe sa riječi na djela, tj. da svojim primjerom pokaže i da prvo sebe promijeni. Prije nego što drugima dadne savjet ili prenese neki vaz, hadis ili ajet, prvo mora da ih primjeni u svome životu. Prije nego što kod drugih pronade greške, prvo treba da ih pronade kod sebe. Jer, nema bezgriješnih. Ali ima onih koji ne priznaju svoje greške i koji se zbog njih ne kaju i ne izvinjavaju.

U tom smislu pozivam i savjetujem sebe i vas da u djela pretvorimo riječi (četiri hadisa) Allahovog Poslanika, s.a.v.s., a za koje je Ebu Davud, r.a., (poznati autor zbirke "Sunen") rekao da čak i ako bi se svo znanje izgubilo, ta četiri hadisa bi bila dovoljna za čovjekovu vjeru.

To su slijedeći hadisi:

- **"Djela se mjere prema namjerama i svako će dobiti ono za što je imao namjeru..."** (Muttefekun alejhi). Ovaj hadis je osnova našeg djelovanja i on nas uči da vanjski izgled djela nije bitan ako srce nije iskreno. Odnosno, ako je namjera ispravna, bit će ispravno i djelo.

- **"Od ljepote islama jednog čovjeka jeste da se kloni onoga što ga se ne tiče."** (hadis sahih, bilježe Tirmizija i Ibn Madže). Ovaj hadis nudi zlatno pravilo za miran život i stavlja fokus na vlastiti napredak umjesto na ogovaranje i uplitanje u tuđe poslove. Kao takav, jako je važan u ovome vremenu kada sve više ljudi žive tuđe živote umjesto svoje.

- **"Niko od vas neće biti pravi vjernik sve dok ne bude želio svome bratu isto ono što želi i samome sebi."** (Muttefekun alejhi). Ovaj hadis je, ustvari, definicija imana i ujedno pokazatelj u kojem smjeru treba da idemo kada su u pitanju pravda i naši međuljudski odnosi.

- **"Halal je jasan a i haram je jasan, a između njih su sumnjive stvari. Ko ih se čuva, sačuvat će vjeru i čast, a ko padne u sumnjive stvari, pao je u haram..."** (Muttefekun alejhi). Ovaj hadis jasno upozorava ljude da se ne igraju na granicama harama, jer bi kad-tad u njega mogli upasti. Dakle, traži da se držimo halala, bježimo od harama i ustručavamo od sumnjivih stvari.

Na kraju, braćo moja, još jedanput ponavljam: Djela, ne riječi! Odnosno, riječi koje prate djela! Neka to pravilo bude naš životni moto, koji će nam, akobogda, pomoći da riješimo i vlastite a i probleme u zajednici.

Molim Dragog Allaha da naše namjere učini iskrenim, da naše jezike i ruke uposli sa onim što nas se tiče, da nas zaštiti od ljubomore i zavisti i da nas udalji od sumnjivih stvari. Amin.